

PLA DE CONVIVÈNCIA

Aprovat pel claustre dia 3 de maig de 2017
Aprovat pel consell escolar dia 17 de maig de 2017

Índex

- 1** Introducció.
- 2** Característiques i entorn del centre educatiu.
 - 2.1** Descripció de les característiques del centre: ubicació, equip docent, personal no docent, alumnat i famílies.
 - 2.2** Diagnòstic actual de la convivència del centre.
 - 2.2.1** Conflictes més freqüents
 - 2.2.2** Causes principals del conflictes
 - 2.3** Prevenció i mesures organitzatives que el centre dóna a aquestes situacions.
 - 2.4** Relació amb les famílies i amb els serveis i recursos del seu entorn i comunitat.
- 3** Objectius a aconseguir.
- 4** Propostes de formació i optimització dels recursos.
- 5** Accions previstes per a la consecució dels objectius.
- 6** Comissió de convivència.

1. INTRODUCCIÓ

Aquest document, que forma part del PEC del nostre centre, es fonamenta jurídicament en el [decret 121/2010 de 10 de desembre](#).

Els mestres som conscients de la importància de fomentar una bona convivència en el centre amb tota la comunitat educativa que ens envolta (alumnat, companys de feina, famílies, institucions del municipi...).

Al llarg d'aquest curs, el claustre ha anat reflexionant i treballant sobre com anar millorant la convivència des dels diferents àmbits: curs de pràctiques restauratives, comissió de pati amb el projecte de millora de patis, debats a l'aula, cercles restauratius, educació emocional...

Aquest document pretén ser una eina per promoure i desenvolupar mesures i recursos per al foment de la convivència escolar dins el centre.

2. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU

2.1. Descripció de les característiques del centre: ubicació, equip docent, personal no docent, alumnat i famílies

El CEIP s'Hort des Fassers és un centre públic d'educació infantil i primària de dues línies del municipi d'Alcúdia. L'escola va néixer l'any 2001 i està situada a una zona cèntrica de la part més activa del municipi, ja que es troba a la mateixa distància tant del poble com del port.

L'escola va sorgir per una necessitat de donar resposta a la demanda d'escolarització de nins i nines del municipi, ja que darrerament hi hagut un gran creixement demogràfic i avui en dia Alcúdia compta amb gairebé 20.000 habitants. El centre té una matrícula aproximada de 500 alumnes.

El CEIP S'Hort des Fassers compta amb una trentena de mestres entre especialistes i tutors, a més dels serveis de l'Ajuntament (Compensació Lingüística i una Psicòloga de

l'SMOE) i també ATE i fisioterapeuta segons les necessitats. La majoria dels mestres tenen plaça definitiva al centre. A més, l'escola compta amb el servei de l'EOEP per avaluar i diagnosticar alumnes NEE i NESE, i amb un PTSC per tractar els casos de Serveis Socials. El personal no docent, d'administració i serveis que té el centre són: el conserge, personal de neteja i el personal de cuina.

L'alumnat actual de l'escola és molt variat, ja que prové de famílies originàries del poble i de famílies treballadores provinents d'altres municipis de l'illa, de la península i d'altres països d'arreu del món. Aquest grup de població immigrant suposa un percentatge cada cop més elevat de la població total que resideix al municipi i que es dediquen bàsicament als sectors relacionats amb el turisme i la construcció. Són famílies treballadores que dediquen moltes hores diàries a la feina i per tant, hi ha poca implicació cap a l'escola. S'ha de tenir en compte que hi ha algunes famílies que són temporeres i passen només alguns mesos a Mallorca i la resta del curs escolar a la península. A més a més, tenim moltes famílies que durant el calendari escolar signen el full de "contracte de vacances" perquè durant una llarga temporada no assisteixen a classe ja que retornen al seu país d'origen. Tot això fa que tinguem alumnes amb dificultats d'adaptació al centre i a l'idioma.

2.2. Diagnòstic actual de la convivència del nostre centre

Al nostre centre podríem dir que la convivència es dóna sense massa problemes, és una convivència pacífica. Puntualment es donen algunes situacions de conflicte a l'aula. Encara que on més conflictes trobam és a l'hora del pati, ja que és un lloc on els alumnes interaccionen entre ells d'una forma contínua i lliure. El pati és el lloc on la convivència és més intensa i és on es produeixen més conflictes, que de vegades continuen a les aules.

2.2.1. Conflictes més freqüents:

a) A l'aula: faltes de respecte entre iguals (com insults), parlar molt dins l'aula entre els companys, manca de companyerisme, problemes de concentració degut als companys, alumnes que trastoquen l'organització de la classe i amb menys freqüència petits robatoris.

b) Al pati: baralles i discussions, sobretot quan juguen a futbol o bàsquet, altres tipus de faltes de respecte entre diferents alumnes.

Altres conflictes els podem trobar:

- En els canvis de classe, mentre un professor ha sortit i entra l'altre es produeixen baralles, insults...
- En espais que no són vigilats per professors i que queden d'alguna manera fora de reglament, com ara les entrades i sortides del centre, transport i menjador escolar.
- Conflictes derivats de la relació entre els alumnes fora del centre i que moltes vegades són desconeguts pels professors. A vegades algunes situacions han sortit a la llum perquè els pares o bé els mateixos alumnes ho han explicat als professors-tutors.

2.2.2. Causes principals dels conflictes:

- Les normes de comportament no estan assimilades com habilitats socials sinó que es consideren normes que han de complir per evitar les amonestacions i sancions corresponents.
- Poc respecte entre iguals.
- Els alumnes reclamen contínuament els seus drets però els costa complir amb els seus deures i obligacions.
- La sobreprotecció actual de les famílies que exculpen fàcilment accions dels seus fills.
- L'egocentrisme i la llei del més fort o més atractiu impera en les relacions entre iguals.
- L'actitud cada vegada més passiva a l'esforç.
- Dificultat per desenvolupar la capacitat empàtica. Els costa molt posar-se en el lloc de l'altre quan hi ha un conflicte.

2.3 Respostes que el centre dona a aquestes situacions

Una part important és la **prevenció del conflicte**. El claustre està convençut que com més esforços, temps i energies invertiguem en la prevenció menys actuacions haurem de fer a l'hora de resoldre conflictes.

Accions inicials que es duen a terme:

- Els primers dies de classe es presenten a l'alumnat les normes de convivència que tenim al centre, ells ho tenen a l'agenda escolar i ho han de dur firmat pels pares, així tots estam assabentats d'aquestes normes.
- També es consensuen les normes de l'aula amb tots els alumnes.
- Reunions inicials de grup amb les famílies, on el tutor informa del funcionament general del centre i del curs en concret.

Altres activitats o exercicis que realitzam al centre per tal de prevenir conflictes són:

- Tutoria setmanal damunt horari.
- Sessions d'educació emocional amb l'SMOE.
- Fomentar més el diàleg entre els alumnes.
- Donar més temps a l'escolta/conversa.
- Hi ha algunes aules que tenen "emocionòmetre" o "racó" per expressar els seus sentiments.
- Es fan dinàmiques per conèixer els altres i de cohesió de grup per augmentar el sentiment de pertinença a grup.
- Es fan sociogrames a les classes de primària i s'analitzen els resultats per prevenir possibles rebutjos i potencials assetjaments. Es dissenya una intervenció concreta depenent dels resultats obtinguts.
- Promoure escola de pares.

Quan la prevenció ja no és suficient, el primer objectiu és diferenciar entre conflictes lleus i conflictes greus, i depenent del conflicte drem a terme un tipus d'actuació o un altre. (Si el conflicte passa al pati, l'han de solucionar els mestres de vigilància de pati i informar al tutor, i si és a l'aula, ho ha de solucionar el mestre afectat i el tutor).

En cas de **conflicte lleu**, caldrà:

- Escoltar atentament el què ha passat i intentar no fer prejudicis.
- Intentar resoldre el problema allà on es produeixi. Depenent de si és dins l'aula o durant el temps de l'esplai.
- Escoltar les parts implicades (no a tercers), fent una escolta i conversa activa*.
- Aplicar les preguntes restauratives**.

- Fer-los adonar de les conseqüències de la seva conducta/actitud.
- Fer-los posar en el lloc de l'altre i ajudar-los a identificar com es sent l'altre, posant nom als sentiments.
- Fer-los adonar de quina norma han infringit i intentar que entre ells cerquin la solució.
- En darrer terme, si no s'arriba a un acord caldrà la intervenció de l'adult i dictaminar una solució.

En cas de què els **conflictes siguin greus** caldrà:

- No prendre cap decisió en calent. Si fos necessari demanar l'ajuda d'un altre adult.
- Aïllar-los i crear un clima tranquil. Donar un temps perquè es calmin.
- Escolta activa* i utilitzar les preguntes restauratives** i identificar com es senten.
- Informar a qui pertoqui (famílies, equip directiu, mestres).
- Establir pautes concretes d'actuació davant infants amb problemes de comportament i informar a tot l'equip docent.
- Finalment, aplicar les mesures pertinents.

***Escolta/Conversa activa:** realitzar una escolta en què la persona que emet el missatge sent que el receptor s'interessa pel que intenta comunicar. Té a veure amb l'assertivitat i és especialment important amb els infants més petits que no sempre tenen el vocabulari ni les estratègies de comunicació prou madures per a dir-nos allò que volen, desitgen, els preocupa o passa.

Per a realitzar una bona escolta activa és necessari:

1. Eliminar possibles distraccions. Mantenir una posició corporal oberta al diàleg, fent veure amb gestos, que ens interessa el que ens diuen.
2. Mantenir el contacte visual, de forma no dominant o intimidadora.
3. Escoltar sense interrompre. El cos ha d'indicar que efectivament s'escolta, amb el somriure sincer i expressions d'assentiment... No és necessari estar d'acord amb el que diu l'altra persona.
4. Mostrar empatia: comprendre els sentiments de qui ens parla (ajudar-los a verbalitzar com es senten, posant nom als sentiments del moment). Podem parafrasejar o repetir amb altres paraules/resumir el que ens està dient, fent veure que comprenem. Ajudant-los així a clarificar els missatges i promovent l'enteniment mutu.
5. Utilitzar un to de veu i un volum adequat.
6. Ser pacients i controlar els silencis.
7. Cal tractar de comprendre el punt de vista de qui parla, acceptar les seves opinions, encara que no les compartim.

8. No jutjar-ho ni prejutjar-ho. Eliminar obstacles que frenen la comunicació: crítiques, desqualificacions, exigències, prejudicis, estereotips... És important controlar les pròpies emissions.
9. Ajudar a entendre que de vegades és una opinió personal i no és una realitat absoluta.
10. Respectar l'espai vital que l'altra persona vol mantenir.
11. Centrar les intervencions sobre el missatge emès.

**** Preguntes restauratives:**

AUTOR: Què ha passat? Què pensaves quan ho vares fer? A qui ha afectat l'incident? Com creus que els ha afectat? Què penses ara del que ha passat? Què podries fer per millorar la situació?

RECEPTOR: Què ha passat? Com et sents ara amb el que va passar? Com t'ha afectat, a tu i a altres persones? Què ha estat el més difícil per a tu? Què necessites que passi a partir d'ara (com restaurar el conflicte)?

2.4. Relació amb les famílies i amb els serveis i recursos del seu entorn i comunitat

La relació del centre amb les famílies és bona, es fan reunions informatives a nivell de grup a principi de curs i, sempre que sigui necessari, a nivell individual. És rellevant l'actuació dels tutors en la coordinació amb les famílies.

Des de direcció s'envien circulars informatives a les famílies perquè estiguin assabentades d'organitzacions de festes com ara Nadal o Pasqua, i també informacions vàries; a més tota aquesta informació la poden consultar a la pàgina web del centre. També es fan reunions amb l'AMIPA quan s'han d'organitzar activitats conjuntes.

El centre té una bona relació amb els Serveis Socials de l'Ajuntament i ens reunim cada trimestre. Feim feina conjuntament amb aquelles famílies que necessiten aquest servei.

3. OBJECTIUS A ACONSEGUIR

El CEIP S'Hort des Fassers elabora aquest Pla de Convivència amb la pretensió d'aconseguir els següents objectius:

1. Aconseguir la integració efectiva a partir de la participació i la relació positiva entre tots els membres de la comunitat educativa.
2. Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.
3. Prevenir l'assetjament escolar i facilitar-ne la mediació i la intervenció.
4. Posar en marxa un programa d'educació emocional a tota l'escola.

4. PROPOSTA DE FORMACIÓ I OPTIMITZACIÓ DELS RECURSOS

- Potenciar la relació entre companys de classe mitjançant sessions de **tutoria setmanals** i on, quinzenalment, actuarà l'SMOE per treballar l'**educació emocional** i les habilitats socials.
- La **junta de delegats** és un altre recurs que serveix per optimitzar la resposta de l'alumnat en relació a la convivència del centre. A totes les reunions de delegats es parla de les normes de convivència dins el centre.
- La **comissió de convivència** ha de funcionar com a òrgan de coordinació i planificació de tota l'activitat del centre en matèria de convivència. Planifica, actua i avalua durant tot el curs.
- Donar la importància que té a la **vigilància i intervenció efectiva del temps d'esplai** al pati.
- Organització de **conferències o xerrades**, per part de l'AMIPA o del PTSC i SMOE, que tractin aquest tema i adreçades als **pare i mares** dels alumnes del centre.
- El centre potenciarà la **formació del professorat** en relació a la comissió de convivència, ja sigui a través de la difusió de cursos o seminaris relacionats amb aquesta temàtica, o bé mitjançant propostes més concretes planificades per la pròpia comissió.

5. ACCIONS PREVISTES PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS

Objectiu núm. 1	Aconseguir la integració efectiva a partir de la participació i la relació positiva entre tots els membres de la comunitat educativa.	
Línies d'actuació		Indicadors
<ul style="list-style-type: none">- Implicar les famílies en la tasca educativa diària.- Promoure xerrades, conferències, jornades... sobre habilitats parentals, de comunicació i de resolució de conflictes.- Organització conjunta (escola-AMIPA) d'activitats: bunyolada, xocolatada, St Antòni, festa final de curs...- Millorar el respecte, la confiança i tenir una bona comunicació per millorar el clima entre tota la comunitat.- Es realitzaran reunions informatives de grup a principi de curs.-Es realitzaran reunions individualitzades tutor-família sempre que sigui necessari.-Es farà un claustre pedagògic cada trimestre amb diferents temàtiques per unificar les diverses línies d'actuació del centre.		<ul style="list-style-type: none">- Registre de participants que tenim en activitats de tot el centre. (també AMIPA).- Registre d'activitats de l'AMIPA.- Reunions entre E. directiu i la Junta directiva de l'AMIPA.- Reunions de CCP.- Reunions de Claustre.- Reunions de Cicle.- Registre de reunions de tutories a principi de curs.- Reunions de la Comissió de Convivència.*Acords presos a les diferents reunions.
Recursos	Responsables	Temporalització
Actes de les reunions. Registre d'entrevistes tutors-famílies.	Claustre Alumnes Famílies Personal no docent EOEP	Tot el curs

Objectiu núm. 2		Prevenir els conflictes i, si s'en produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.			
Línies d'actuació		Indicadors			
<ul style="list-style-type: none">- Dur a terme les activitats que es fan a principi de curs per prevenir conflictes: consensuar normes d'aula i recordar les de pati. (Continuar treballant-ho al llarg del curs).- Donar més importància a la figura del delegat per ajudar a prevenir conflictes.- Dinàmiques de grup.- Educació emocional quinzenalment.- Cercles restauratius.- Tutoria setmanal.- Mediació: escolta activa* i preguntes restauratives**.		<ul style="list-style-type: none">- Nombre de tutories dutes a terme.- Sessions d'educació emocional per part de SMOE.- Sessions d'educació emocional fetes per tutors, especialistes...- Reunions de comissió de convivència.- Graella de registre de conflictes.- Agenda de convivència.			
Recursos		Responsables		Temporalització	
<ul style="list-style-type: none">- Registre de conflictes i solucions per aula.- Seguir les pautes d'actuació en cas de conflictes lleus o greus.		Claustre Alumnes EOEP		Tot el curs	

Objectiu núm. 3	Prevenir l'assetjament escolar i facilitar-ne la mediació i la intervenció	
Línies d'actuació	Indicadors	
-Sensibilització contra l'assetjament escolar (treballar-ho a les sessions de valors i tutoria). - Realitzar el sociograma CESC a principi de curs a tots els cursos de primària. - Realitzar cercles restauratius freqüentment. - Ensenyar als alumnes a resoldre conflictes: verbalitzar-los, demanar ajuda, confiar en un company/mestre/família... * Veure respostes que el centre dóna per prevenir i resoldre conflictes.	- Reunions de Cicle. - Reunions famílies- tutors. - Graelles de valoració dels resultats del sociograma CESC.	
Recursos	Responsables	Temporalització
Actes de reunions. Policia tutor (en cas de conflicte greu).	Claustre Equip de suport i EOEP Alumnes	Tot el curs

Objectiu núm. 4	Posar en marxa un programa d'educació emocional a tota l'escola.		
Línies d'actuació	Indicadors		
- Cada classe d'ed. Primària tindrà a l'horari una sessió de tutoria. - Cada 15 dies la psicòloga del SMOE treballarà l'educació emocional i habilitats socials a totes les aules de primària. - Ed. Infantil ho treballarà dins l'aula amb la tutora a través de l'assemblea, contes, vídeos, dinàmiques, art... - Entrada "relaxada" a l'escola a l'etapa d'infantil.	- El comportament dels alumnes dins l'escola. - Existència de conflictes al pati.		
Recursos	Responsables	Temporalització	
- Programació de la tutoria per part del tutor. - Programació de la psicòloga que tindrà per a cada classe.	Claustre Alumnes EOEP	Tot el curs	

6. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Segons el **BOIB Num. 187 23-12-2010** ha d'estar constituïda per:

- El director del centre, que la presideix.
- La cap d'estudis, que la presideix en cas d'absència del director.
- L'orientadora del centre.
- Un representant dels mestres (elegit per claustre): un de cada etapa educativa.
- Un representant del personal d'administració i serveis.
- Un representant dels pares.
- Un representant dels alumnes (elegit per la junta de delegats).

Les funcions de la comissió de convivència són:

- Participar en l'elaboració del pla de convivència i de les adaptacions i modificacions posteriors.
- Fer el seguiment de l'aplicació del pla de convivència i assegurar en la coherència de totes les iniciatives.
- Elaborar la proposta d'informe anual del pla de convivència.

- Elevar al consell escolar del centre suggeriments i propostes per millorar la convivència.

Funcionament de la Comissió de Convivència:

La comissió de convivència es reunirà cada vegada que sigui necessari a criteri de l'equip directiu i, al menys, una vegada per trimestre tal com figura en el calendari de la PGA.

Direcció, o la persona en qui es delegui aquesta funció, serà l'encarregada de comunicar a les persones afectades les decisions i acords presos per la Comissió de Convivència.